

Газет 2001- йисан
ноябрдилай акъатзава

Эренлардин СЕС

РД - дин Докъузпара райондин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета Докузпаринского района РД.

№38 (812) 20-Сентябрь, арбе, 2017-йис. Почтамтдай зур йисан кьимет - 226 манат

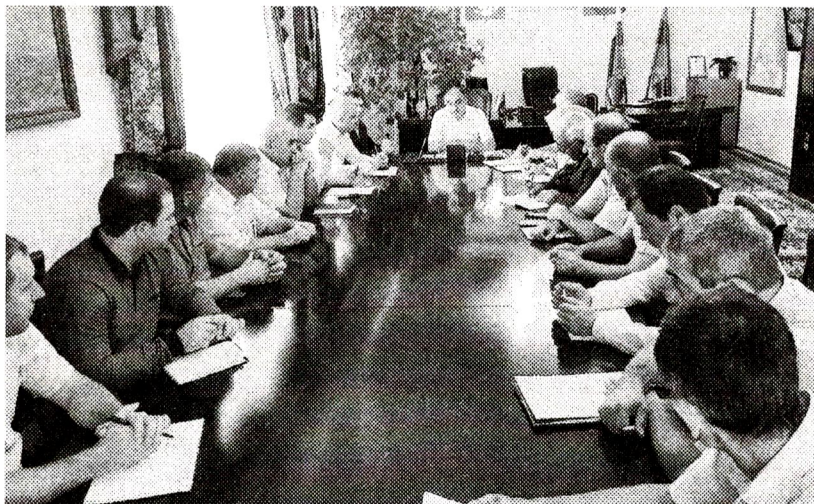
Райадминистрацияда

Алай йисан 18- сентябрдин сятдин шудаз, Докъузпара райондин муниципальный тешкилатдин заседанийрин залда А.М.Алискерова совещание ачухна. Инал райондин идарайрин руководителри, райадминистрациядин къуллугъдин пешекарри иштиракна. Совещанидин кьвалах, администрациядин юридический отделдин руководителвиле Марат Сабирович Крымов тайинарунилай башламишна.

Нубатдин совещанидал акъвазнавай кьилин месэляяр тир:

1. Налукрин гьахь-гьисабдикай ва чилериз, кьвалериз шагьдатнамаяр «зеленка» туклуьрунин гьакьиндай- докл. Гь. Асваров;

2. Муниципальный къуллугъдин рекьяй, агьалийриз чпин са бязи чарар идара ийидайла регьят хьун патал чи уьлкведа кардик

кутунвай «Портал государственных услуг» сайтдин гьахь-гьисабдикай- докл. С.Я.Гьаджимурадов;

3. Дербент шегьерда докъузпаравийрин иштираквал аваз кьиле фейи, Дагъустандин халкъарин садвилдин суварин тешкиллувилик

докл.- Исмаилова С.В;

4. Жьуреба-жьюре месэляяр. Винихъ къалурнавай месэляйриз килигуналди, нубатдин совещанидин кьвалах акьалтйна.

Эдуард ГЪАЖИБЕКОВ

«День единства народов Дагестана»

Дербентда кьейдна

15-сентябрдиз Дагъустандин халкъарин садвилдин сувариз талукьарнавай мярекатрин сергьятра аваз кьадим Дербент шегьердин Азадвилдин гегьенш майдадал «Дагъустандин булахар»

лишандик кваз милли гьаятар-пиплер дузмишнавай, «Ирсдарар» гьвечли майдан, халкъарин художественный сеняткарвилдин выставкаяр, цилинин пагьливанрин къугьунар тешкилнавай...

Дербентда кьиле фейи гегьенш мярекатра Докъузпара райондайни са дестеди, кьиле

райондин Кьил Абдурагьим Алискеров аваз, иштиракна. Дестедик гьакни райондин кьилин заместитель С. Исмаилова, медениятдин управленидин начальник Б. Бабаев, Усугъчай хуьруьн СДК-дин директор Б. Эмирова квай.

Докъузпарадин «гъаятдал» райондин Кьил А.Алискеров, РД-дин Правительстводин председателдин сад лагъай заместитель А. Къарибов ва маса мугъманар атана. Абуру Дагъустандин жемьятдиз, суварин иштиракчийриз, музыкантриз сувар тебрикна.

Къейд ийин, ина гьар са халкъди-миллетди кьилдин «гъаятар», месела, «Лезгийрин булах», «Даргийрин булах», «Табасаранрин булах» ва икI мад тешкилнавай ва анрал суварин иштиракчийриз халкъарин тарихдихь, адетрихь ва медениятдихь галаз таниш жедай мумкинвал авай. Суварин иштиракчийри выставкадал

алай затлариз дикъетлудаказ килигзавай, абур вуч затлар ятIа чирзавай.

Йикъан къвед лагъай паюна Азадвилдин майдандал республикадин Кьил **Рамазан Абдулатипов** атана. Республикадин Кьил ва ам кьиле авай десте «Лезгийрин булах» «гъаятдални» атана. Адет тирвал, тебрикунин

лишан яз, Р.Абдулатипов кьиле авай десте таза фу гваз къаршиламишна.

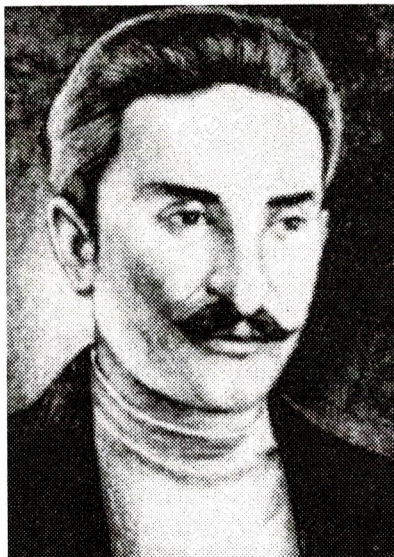
Дагъустандин халкъарин садвилдин сувар республикада гегъеншдаказ, гурлудаказ къейдна. Са шакни алачиз, и сувари халкъарин арада авай дуствални садвал мягъкемарзава.

Куругъли **ФЕРЗАЛИЕВ**

Ялавлу революционер

(Къази-Мегъамед Агъасиеван 135 йисаз талукъ яз)

Алай йис тарихдин вакъийралди, къетпен йикъаралди, юбилейралди лишанламиш жезва. ИкI, октябрдин инкъилабдин 100 йис тамам хьунихъ галаз, сад яз, адак лайихлу пай кутур чи халкъдин баркаллу революционер Къази-Мегъамед Агъасиеван 135 йисни тамам жезва. Агъасиев Къази-Мегъамед 1882-йисуз Ахцегърин хуьре дидедиз хъана, ада Бакудин нефтIадин мяденра кIвалахна, 1901-йисалай РСДРП-дин Кесховелиди тешкилай Бакудин комитетдин чинибан кIвалахда иштиракиз хъана. Сад лагъай урус инкъилабдин йисара Къази-Мегъамед Агъасиев винидихь тIвар къур комитетдик кваз арадал гъайи «Фарук» тIвар алай большевикрин дестедин тешкилатчийрикай сад тир. Адан вилик дагъустанви фялейрин арада инкъилабдин кIвалах тухунин везифа эцигнавай. Дагъустандин ва Азербайжандин тарихда аквадай гел тур и касдин тIварцIихъ кьилдин куьчяр, проспектар янава, Азербайжанда са шегъердин тIвар

Къази-Мегъамед эцигнавай. Чи йикъара, чпи тарихда еке кIвалахар авур ксарин гьерекатриз цийи кьилелай килиг хъийиз алахъунар ийизва. Амма тарих икI дегишар хъууна кIанзавайди туш. ЯцIийи кьилелай кхьин хъувунни. Зурба инсанрикай гьакъикъат гьикI ятIа,

гьакI лугъун лазим я. Къази-Мегъамед Агъасиев сифтегъан пешекар революционеррин большевикрин жергедик акагзава. Дагъустандин советрин властдин гъалибвал къачун адан тIварцIихъ галазни алакъалу я. Гъеле гъевчIизамаз Къази-Мегъамед бубадикайни дидедикай магърум хъана. И чIавуз ада лап жуьреба-жуьре кIвалахар авуна. Залан зегъмет акур ада икI мад давам хъун лазим туширди аннанмишна. Азад вахт хъайивалди, гадади 2 классдин хуьруьн мектебдиз физ кIелна. Амма и чирвилер, гьелбетда, бес жезвачир. Етимвили, каша ам хуьр туна са къас фаз чара ийиз Бакудиз финиз мажбурна. Бакуда Агъасиева еке девлет авай Зубаловаз кIвалахар ийиз хъана. Инин уьмуьрди ам дуньядиз цийи вилерай килигуниз мажбурна. Ада гзаф суалриз жавабар жагъурна. Вичи вичиз ада лугъузвай: «Вучиз са инсанар

суваррик- мехъеррик квайди хъиз яшамш жезва, муькуьбур-кьекъверавиле?!» Бакуда Къази-Мегъамед къанажагъ акатзава. Адаз йис – сандавай Бакуда цийи къуват акатзавай фялейрин гьерекагди еке таъсир ийизва. 1903-йисан 2- июлдиз ина РСДРП –дин Бакудин комитет кьиле акъвазнавай фялейрин забастовка башламишзава. 6- июлдиз лагъайтла, ам умуми, виридан чехи забастовкадиз элкъезва. Фялейри зегъметдин гъакъи хкажун, кваллахдин югъ 8 сятинал кьведалди тимилярун истемиззавай. Къази-Мегъамед Агъасиева сифте яз забастовкада иштиракна. Са тимиляр вахтни арадай тефенмаз адакай фялейрин гьерекагдин активный иштиракчи ва тешкилатчийрикай сад хъана. Къази-Мегъамед чинебан газетар, листовкаяр, прокламацияр чуклурунин жавабдар везифаяр тапшурмишиз башламишна. 1904- йисуз ам РСДРП-дин Биби- Эйбатдин тешкилатдин членрин жергейрик экечизава. Агъасиева вичин тележегдин рехъ – революционердин рехъ келелай ва мягъкемдиз къазва. Къази-Мегъамед Агъасиеван инкйилабдин кваллах такуна амуькнач. Ам муьквал-муьквал полициядин участокдиз тухузвай, дустагъда ацукъарзавай. Амма бегъем себебар жагъун тавурла, ам гъар сеферда ахъайни хъийизвай. Полицияди ва Зубалован мядендин кьиле авайбуру Агъасиев инкйилабдин кваллахдихъ галаз алакълу тирди гьиссна. Дустагъ тавуна, абуру 1909- йисуз ам кваллахдилай алудзава ва адаз Бакудин сергъятра яшамш хъхъун къадагъа ийизва. Полиция гуьгъуьна гъатнавай ам Бакудай хъфиниз мажбур жезва. Амма инкйилабдин кваллах ада гъийлай ахъайзавач. Хъфидай чавуз РСДРП-дин Бакудин комитетди адаз Елизавет Полдин партийный тешкилатдиз куьмек гунни тапшурмишзава. Иниз атайла ада чкадин партийный кадрийрин куьмекдалди инкйилабдин кваллах гегъеншарзава, цийи алакълу тайинарзава. Ам хтайла партийный таъсир кьунши хуьрера, иллаки Аджи Къабулда, Евлахда, Курдемирда гужлу жезва. 1909-йисан гатуз Къази-Мегъамед Агъасиев дустагъна. Адак государстводиз акси гьерекагтар

тухунай тахсир кутуна ва адаз Елизаветполдин губернияда яшамш хъун къадагъа авуна. Закавказьеда мад амуькунин мумкинвал амачир. Агъасиев Дагъустандиз хквезва. 1911- йисуз инкйилабдин гьерекаг квалачел ахкьалтиз башламишна. Мяденра цийи забастовкайрив гатум хъувуна. Абурукай сад Балаканра кьиле фена. Забастовкадин регъбер Къази-Мегъамед тир. Забастовка фялейрни черносотенцияр куклуруниз – чухунриз акъатна куьтягъ хъана. Полицейский Агъасиев ва забастовкадин маса иштиракчийр къаз алахъна. И чавуз Къази-Мегъамед кьве полицейский гьалдарна, абурукай сад фялейри ярхарна, муькуьда лагъайтла, Къази-Мегъамед хер авуна. Агъасиевалай са квалле чуьнуьх жез алакълна. Иниз ам ивидай ктад хъана, гинибашарни панзар-панзар хъана хтанвай.

- Ингъе, дустар,- лагъана ада вичин юлдашриз,- куьне зал и гьал гъанвайди вуж я лагъна, фикрзава? – Жуван инсан – полициядин участокда куьллуьгъзавай ахцегъви...» 1918-йисуз Къ. Агъасиев муьквал-муьквал чи хуьрериз хквезвай, ада лежберрин съездар тешкилзавай. Къайтагъдинни Табасарандин округдин Терекемдин участокда лежберрин съездлар рахадайла Агъасиева дагълух Дагъустан туькерин чапхунчийрин гъиле тунвай чкадин инкйилабдиз акси элементар беябуьрна, негъна. Туькерин чапхунчийри, мавгъуматчийри Къази-Мегъамед дин-иман гъачир, исламдин душман яз къалурзавай. Къази-Мегъамедан дуван акун еке девлет авай кулакдин хва Салидовал тапшурмишна. 1918-йисан 6- июлдиз Дербентдин жуьмя мисклиндин гъаятда шегъердин мусурманрин митинг кьиле фена. Инал Къази-Мегъамеда Дагъустанда арадал атанвай къизгъин гьаларикай, туькерин чапхунчийр пайда хъанвайдакай, абуру дагъвийриз югъ тагузвайдакай, буржуазиядинни помещикрин дагълух гьукуматдин хаинвилекай лагъана. Адан рахунар пипехъай ягъай гуьлледи атлана. Хер хъайи ам Дербентдин больницадиз, анайни сагъар хъувун патал Бакудиз тухвана. Дербентда кьилел атай дуьшуьшдилай С. Шаумяна Москвадиз В.И. Ленинад

телеграмма ракъурна. Фялейрин, лежберрин ва яру аскеррин депутатрин совет хъана, ам кардик квайтлани, Дербентда гьалар гьеле секин хъанвачир. Дагъустанда санлай къачурла, гьалар йикъандавай – къуз четинбур жезвай. Агъасиев акъван сагъ хъхъун тавунмаз Дербентдиз хтуниз мажбур хъана. И чавуз шегъер вири патарихъай Бичерахован эсерринни дашнакри элкьуьрна кунвай. Шегъер къутармишун патал Къази-Мегъамед кьиле авай Дербентдин Совдеподин яру аскеррин кьушунри чпелай алакълдай вири крар ийизвай. Амма къуватар барабарбур тушир. Агъасиев чуьнуьх хъана. Большевикрив ва советрин куьллуьгъчийрив кьил хкажиз тазвачир. Къази-Мегъамед кьурдаз лап еке пул гуда лагъана, хиве кьунвай. Машгъур черносотенви К. Омаров вичин къачагърин десте галаз Къази-Мегъамедахъ кьекъезвай. Абуру Дербентдин вири пипера чпин тиш суьзавай. Шегъердин савдагаррин куьмекдалди Агъасиев жагъурна, кьуна. Еке азабар ва каш гайдалай куьлуьх абуру Къази-Мегъамед Къасумхуьрел хкана. Къасумхуьруьнвийрин арада Агъасиев дустагънавайдан гъакъиндай хабар фад чклана. Кесирик къалабулуьх акатна. 1918-йисан октябрдин мичи са йифиз, экв малум жедалди, Къази-Мегъамед Къасумхуьруьн дустагъдай ахкьудна, гуя ам Ахцегърин дустагъханадиз хутахзавайдан гъакъиндай вилекамаз гъазурнавай суддин къарар келна. Бухавар яна, Къурагъиз фидай рекъе, кьуд версинин мензилдиз акъатайла, пачагъдин вилекин урядник Нажветдинова Къази-Мегъамедан къам винтовкадай яна. Лацу гвардиядин къаравул Шихжамалова адаз хинжални суь хъувуна. Вичин халкъдиз гъа жуьреда куьллуьгъ авур, Советрин гьукумат мягъкемариз хъайи инсан гъа и саягъда телеф хъана. Дагъустанда ва Азербайджанда советрин гьукумар мягъкемариз хъайи Къази-Мегъамедан экуь къамат дугъри инсанри, ватандашри гъамиша риклера хуьзва.

Исламда ватанпересвили важиблу чка къазва

Ислам, Россиядин гзаф халкъарин руьгьдин медениятдихъ ва гзаф асиррин тарихдихъ галаз алакьалу я. Агъзур йисалайни гзаф яз ада, обществодин уьмуьр, дубньядиз килигунин тегьер ва руьгьдин девлетар тешкил хьуниз таъсирна.

Жуван халкъ кѳан хьуни ва жув гадахъ галаз гекьигуни, уьмуьрдин вири хилера яратмишунин къуват гун мумкин я. Хайн чил, Ватан кѳан хьун – им кѳеви иманди арадал гъанвай гьиссер я. Пак тир Къуръанда «ватанпересвал» ва «Ватан» лугъудай манаяр авач, амма Къуръанда лагъанва (мана): **«Аллагъдин регъим рикѳел хкъваш. Куьн са вахтара сад-садан душманар тир, анжах Ада вичин рикѳер баришугъ авуна, куьн Адан регъим себеб хъана стхяр хъана»** («Аль-Имран» сура, 103-аят). Аятдин мана ам я хьби, вири инанмишбур стхяр я, руьгьдин цѳиргъиналди алакьа авай багъри инсанар я ва ихътин стхавилин алакьайрилай хъсан са шейни авач.

Мусурман уммат – им этнический кѳалубралди сергъят алачир, битав яшайишдин ва медениятдин вакъиа я. Мусурманрин уммат, тайифайриз ва расайриз килиг тавуна вири миллетар ва халкъар са къавук садзавай виридуьньядин девлет я лагъайтѳа жеда. Анжах им, мусурман вичин миллетдикай элкьуьн, вичин халкъ туна фин, Ватан кѳан тахьунлагъай чѳал туш.

Пак тир Къуръандин несигъатри вири инсанрихъ (багърийрихъ ва дустарихъ, рекъе авайбурухъ, чидайбурухъ ва чин тийидайбурухъ) галаз барабар жуьреда адалатлу рафтарвилера жедай жуьреяр чирзава. Исламда авай инсандин вилик квай буржидин месэладиз дикъетдивди фикир гайила, гъар са мусурмандин вилик важиблу буржияр квайди малум жезва – эвел муькьвабурун ва къуншийрин вилик. Ида лагъайтѳа,

багърийрин, халкъдин ва ватандин вилик квай буржи къатѳуни, Исламда авай ватанпересвили гьиссерин бине эцигзава.

Хизандиз ва авай чкадиз, чилиз, нефес чѳугвазвай гъавадиз, хъвазвай циз, девлетлу ва гегъенш муькуниз, дустар ва таяр яшамиш жезвай хуьруьз ва шегъердиз, чи диде-бубаяр, папар ва аялар яшамиш жезвай уьлкведиз Ватан лугъузва. Са чѳал, са тарих ва меденият авай жемьтдиз чна миллет лугъузва. Инсанди вичиз миллет хкъягъзавач. Аллагъди ам са миллетдин векил яз халкъарзава. Идан гъакъиндай Къуръанда лугъузва (мана): **«Я инсанар! Шак алачиз Чна куьн са итимдикай (Адам) ва са дишегълидикай (Гъава) арадиз гъана. Квез садаз-сад чир хьун патал Чна генани куьн халкъар ва тайифаяр яз халкъарнава. Гъакъикъатда, куь арадай Аллагъдин вилик виридалайни гъурмет авайбур - Аллагъдихъай кичѳебур я. Шак авачиз, Аллагъ – Чирвал авайди, Чизвайди я»** («Аль-Гъужурат» сура, 13-аят).

Анжах са миллетдин намус агъузарна муькуьди хкаж хьун, Исламда ахътин жуьредин пис манада аваз национализм авач.

Ислам – им уьмуьр ва къайда хуьн патал эвер гузвай дин я. Ада лагъайтѳа гъар са инсандиз, Аллагъдин ва инсанрин вилик тамандаказ мусурмандин буржи къилиз акъудиз мумкинвал гузва. Чешнелу мусурмандин вичин гъукуматдин законриз гъурметзава, ана ислягъвал ва экономикадин рекъай абад хьун адан мурад я. Ада исламдин гележег хиве тунвай жавабдарвал тухузвайбуруз дуьяр ийизва, абуруз саламатвал хьун патал Аллагъдивай тѳалабзава. Гьикѳ ятѳани са сеферда исламдин алим аль-Фудайль ибн Йада лагъана: **«Эгер зи дуьа шак алачиз Аллагъди къабулда лагъана заз чизвайтѳа, за чи суьлтандиз саламатвал хьун**

патал тѳалабдай». Къваларив гвайбуру а кардин себеб хабар къурла, ада лагъана: **«Эгер за жув патал тѳалабайтѳа, тек са залай гъейри зи дуьадикай мад садазни хийир хкатдач. Эгер за чи суьлтан патал дуьа авуртѳа ва адал Аллагъдин регъим атайтѳа, гъа вахтунда гзаф миллетар ва халкъар регъимдиз лайихлу жеда.**

Динда зулумдиз ва къаришугъ дявейриз чка авач. Мидявал куькѳуьруни Исламдин къанунриз аксивалзава. Ислам – им дуствилин, садвилин ва чирвал къачунин дин я. Гъавилай Къуръан ва Пак тир Сунна сиясатдин макъсадра ишлемишзавайбуруз ва гъар жуьредин багънайралди халкъар пайзвай ва сад-садаз акси акъвазариз чалишмиш хъанвайбуруз акси акъвазун патал чи гъукуматдин мусурманар сад хьун чарасуз я. Абуру ягъалмиш хъанвайбуруз Аллагъдин гъакъикъи рекъел, ислягъвилел ва секинвилел эверна кѳанда.

Мугъаммад Пайгъамбар, салам ва хийир-дуьа хьурай адаз Аллагъдин патай, Мадина шегъердиз куьч жедай рекъе, Гъазвар лугъудай чкадив агакъайла ада деве акъвазарна, вич са мус ятѳани дуьньядиз атай Макка шегъердиз пашмандаказ яргъалди килигна ва лагъана: **«Валлагъи, вун чилел виридалайни гурчег ва кѳани мескен я. Заз валай хъсан маса чка авач. Эгер къисметдин четинвилер хъаначиртѳа, зун вакай гъич са легъзедани чара жедачир»**.

Са сеферда Угъуд дагъдиз килигна Пайгъамбарди (салам ва салават хъуй адал) лагъана: **«Чаз Угъуд кѳан я, Угъуддиз чунни кѳан я»** (Бухари «Жигъад», 71; Муслим «Гъяж», 504). Ида чи Пайгъамбардиз (салам ва салават хъуй адал) хайи чилихъ, адан гъар са дагъдихъ, къванцихъ... сергъят авачир кѳанивал авайди шагъидвалзава.

Гъадисда лагъанва: *«Жегъеннедин ца кун тийидай къве вил: садбур, текдиз авайла авур гунагърин гъакъиндай пашман хъана шехъзавайбур, муькуьбур, Ватан ва адан сергъятар хуьз, акъал тавунвайбур».*

Ватан – им ата-бубайрин мейитар кучуднавай чил я. Ада несилрин хиве къетлен буржи твазва. Жуван Ватан клан хъун патал инсандиз, хайи члал, тарих ва меденият хъсандиз чир хъана кланда. Вичин члалаз ва миллетдиз къимет тагузвай инсан, яваш-яваш вичин дувулрикай къерех жез башламишзава. Члал – им къенепатан, руьгъдин алемдин хъен я. Гъар са халкъдин фикир адан члала къалурзава. Эгер гъакI яз хъайила, члал хуьн – им миллет хуьнин рекъерикай сад я. Исламди гъар гъи миллетдиз хъайитлани вичин члал хуьнал ва адаз гъурмет авунал къадагъа эцигнавач. Гъавурда акъун важиблуд я: эгер члала инсандин фикир арадал гъизватла, акI хъайила тарих – им фагъум ва хурун зигъин я. Тарих – им члехи акъулдин ва къуватдин къуй я. Дуланажагъдин ва руьгъдин члехи гъалибвилерин ва дерглу кланик акатунрин ирс, чи ата-бубайрин къегъалибвилерикай хъенвай поэмаяр гъамшалугъ яз тарихда амукъда. Гъавилай Ислам динди анай хийирлу тарсар къачудайвал, тарих чируниз эвер гузва.

Исламди вад шей вилин нини хъиз хуьн мажбур ийизва: дин (иман), уьмуьр (руьгъ), къанажагъ (акъул, чирвал, фикир), намус (гъая, несил), эменни. Ватан хуьн гъа и вад манадик акатзава. Гъа и девлетар хуьнин рекъе чан гайи инсан, паклу карда къейидахъ галаз гекъиззава. Малум тирвал, Аллагъ патал гъахълу рекъе чан гайибур, Дувандин юкъуз Женнетдиз гъахъзава. Идан гъакъиндай Пак тир Къуръанда лагъанва (мана): **«Аллагъдин рекъе чан гайибур къейибурай гъисаба къамир, терсина яз абурал чан ала, амма квез а кардикай хабар авач»** («Аль-Бакъара» сура, 154-аят). Гъавилай, Ватан хуьн патал, миллетдин экуь гележег патал чан хатадик кутурбур чна, Аллагъ патал къейибурай гъисаба къазва ва абурун руьгъер Женнетдиз гъахъун патал дуьаяр ийида. Амма шагъид жез кланз Аллагъ патал, бомба

кутуна ислягъ инсанрин арада чпичеб хъиткъинарзавайбур чна пислемеишзава. Пак тир Къуръанда лугъузва (мана): **«Тахсир квачир са инсан яна къин, вири инсаният яна къейидаз барабар я»** («Аль-Маида» сура, 32-аят). Гъавилай мусурманар гъамиша ислягъвилеин ва дуствилин яшайишдин патал ала. Ислам тешкил хъайи сифте йисара мусурманар, къунши чувудрин ва хашпарайрин жемьатрихъ галаз баришугъвиле яшамеш жезвай. «Мадинадин икърар» - сифтегъан конституциядин 2 ва 25-статяйра чувудар патал, чпин дин къиле тухунин азадвал гузвай месэляяр къалурнавай.

Халифатар авай девирда мусурманри хуьзвай маса динэгълийриз, гъич са жуьрени зарар гузвачир, терсина яз абурун ихтиярар гъамиша хвенвай. Идахъ галаз алакълуд яз мусурманрин адалатлувилиз ва диндин сабурулувилиз вини дережада аваз къимет гана ва маса халкъарикай тир гъафбур (месела, чувудрин алим Абдуллагъ ибн Салям) Ислам дин къабулна.

Ватан клан хъун, им халкъ, яшамеш жезвай чка ва абурухъ галаз алакълуд гъар са девлет кланзавай гъисаб я. Мусурмандин вичин къисмет вич хайи чилихъ галаз садна кланда. Адан вилик финин рехъ ва руьгъдин абадвал вичин жавабдарвиле авайди гъисаба къун лазим я. Чи Ватан Аллагъди ганвай гъисаба тежер къван савкъватрив ацланва. Ватан авай инсан бахтатар инсан я.

Ватан клан хъун – им хайидалай инихъ авай инсандин гъисс я. Руьгъдал девлетлу инсанди а сифте къил Аллагъдин регъим хъиз къатлузва ва Адаз шукур гъизва. Руьгъ чурубурувай ва ичли риклер авайбурувай, Ватандин вилик квай кланивилин бурж тамамдиз вахгъуз жезвач. Ватан клан хъунин гъиссер ва халкъдиз ийизвай гъурмет хизанда арадал къевезва. Пайгъамбарди, салам ва хийир-дуьа хъурай адаз Аллагъдин патай, лагъана: *«Квекай гъар сад къил (чубан) я ва квекай гъар сада вичин табийдик квайбурун паталай жавабдарвал тухуда: гъаким къил я, итим вичин хизандин къил я, дшиегълини вичин итимдин клвалин ва аялрин къил я»* (аль-Бухари, №583;

Муслим, №1829). АкI яз хъайила, хизандин къили аялдиз хъсан тербия гунал гъалтайла жавабдарвал тухузва, адаз хайи халкъдиз, Ватандиз ва диндиз гъурметунин жигъетдай чирвал гана кланда. Вичин диде-бубадин патай хайи чилихъ кланивал ва ватанпересвилин жуьрэт тахъай аял, гележег адакай гъакъикъи ва инанмиш инсан хъун четин я.

Жуван Ватан абад хъунихъ чалишмиш хъана кланда. Гъа са вахтунда жегъилриз чирвилер къачуз куьмекун лазим я. Гъавилай Ислам динда виридалайни хъсан садакъа гузвайбур, им чирвилерихъ къекъевезвайбуруз гузвайди я. Им шак алачиз гъукуматдин гележегдихъ къайгъударвалзавай гъисаб я. Са несигъатда лагъанвайвал: *«Эгер са йисан къайгъу чуьгъаватла, къуьл цуз. Цуд йисан къайгъударвалзаватла, тарар цуз. Виш йисан къайгъударвалзаватла, несилар тербияламиша, абур чирвилер къачуниз куьмек це»*. Эхиримжи асиррин члехи алимри къейдзавайвал: *«Мусурманар вилик финиз манивалзавай пуд азар ава: «савадсувал, къенепатан дявээр, кесибвал»*. Гъавилай савадлу мусурмандин вичин халкъ ва Ватан хуьн патал, акъалтгнавай несилдиз девирдихъ галаз алакълуд чирвилер къачудайвал куьмекна кланда, абур ватанпересвилин ва диндин къанунра аваз тербияламишун чарасуз я.

Намуслу инсанрин куьмекдалди мискIнаар ва медресаяр туькIуьр хъувун – им Ватан абад хъунин кланивилин лишан я. Къуй Аллагъди абур сергъят авачир къван дережада Вичин регъимдик кутурай!

Мугъаммад Пайгъамбарди, салам ва хийир-дуьа хъурай адаз Аллагъдин патай, лагъана: *«Инсандин вири крар ам къейидалай къулухъ акъваз жезва, анжах пуд квачиз: ара датлай садакъа (месела, жемьатдиз туькIуьрнавай рехъ, гъанвай яд ва мсб.), жувалай инсанриз тунвай чирвилер ва диндин рекъел тербия ганвай, чпин диде-бубадин паталай Аллагъдиз дуьаяр ийизвай веледар»* (Муслим, №1383).

КъатIама

Али-гъажи ЭМИРСУЛТАНОВ

Информационное сообщение

Министерство печати и информации Республики Дагестан объявляет о проведении журналистского конкурса среди республиканских средств массовой информации на лучшее освещение вопросов противодействия коррупции. Конкурс проводится в соответствии с государственной программой Республики Дагестан «О противодействии коррупции в Республике Дагестан на 2017-2018 годы».

Цель Конкурса - формирование системной информационной политики по противодействию коррупции, усиление активности медиасообщества Республики Дагестан по освещению антикоррупционной деятельности органов государственной власти РД, антикоррупционное просвещение населения республики.

Участниками Конкурса могут быть электронные и печатные средства массовой информации Республики

Дагестан, а также отдельные авторы (авторские коллективы). К рассмотрению принимаются работы, опубликованные в печати и прошедшие в эфире в 2017 году. Общий объем печатных работ - не менее 1 полосы формата А3, видеоматериалы и аудиоматериалы представляются на дисках. К материалам на национальных языках должны быть приложены переводы на русском языке в печатном варианте. В качестве одного из критериев оценки работ выступает активное продвижение материалов в социальных сетях. Ссылки на публикации в сети Интернет должны быть приложены к заявке.

Работы оценивает Конкурсная комиссия из представителей

Министерства печати и информации РД, Министерства по национальной политике РД, Министерства по делам молодежи РД, других заинтересованных структур.

Итоги конкурса будут подведены до 15 декабря 2017 г. и опубликованы в республиканских средствах массовой информации и на сайте Министерства печати и информации РД.

Для победителей Конкурса учреждаются премии.

Для электронных СМИ: первая - 65 тыс. рублей, вторая - 50 тыс. рублей, третья - 35 тыс. рублей.

Для печатных СМИ: первая - 65 тыс. рублей, вторая - 50 тыс. рублей, третья - 35 тыс. рублей.

Награды присуждаются за систематическое глубокое и яркое освещение антикоррупционной тематики, профессионализм и оригинальность подачи материалов.

Работы принимаются в срок до 15 ноября 2017 г. по адресу), г. Махачкала, ул. Насрутдинова 1а, Министерство печати и информации РД, 2 этаж, каб. 8, отдел по взаимодействию со СМИ, тел.: 51 03 54.

Информационное сообщение

Министерство печати и информации Республики Дагестан объявляет о проведении республиканского конкурса по антитеррористической тематике на лучшую теле- и радиопрограмму, телевизионный фильм, журналистскую работу. Конкурс проводится в соответствии с государственной программой Республики Дагестан «Комплексная программа противодействия идеологии терроризма в Республике Дагестан на 2017 год».

Цель Конкурса - усиление активности медиасообщества Республики Дагестан по освещению деятельности органов государственной власти РД, направленной на оздоровление духовно-нравственного климата в обществе, укрепление безопасности республики.

Участниками Конкурса могут быть электронные и печатные средства массовой информации Республики Дагестан, а также отдельные авторы

(авторские коллективы). К рассмотрению принимаются работы, опубликованные в печати и прошедшие в эфире в 2017 году. Общий объем печатных работ - не менее 1 полосы формата А3, видеоматериалы и аудиоматериалы представляются на дисках. К материалам на национальных языках должны быть приложены переводы на русском языке в печатном варианте. В качестве одного из критериев оценки работ выступает активное продвижение материалов в социальных сетях. Ссылки на публикации в сети Интернет должны быть приложены к заявке.

Работы оценивает Конкурсная комиссия из представителей Министерства печати и информации РД, Комитета по свободе совести, взаимодействию с религиозными организациями РД, Министерства по национальной политике РД, Министерства по делам молодежи РД, других заинтересованных структур.

РРгоги конкурса будут

подведены до 15 декабря 2017 г. и опубликованы в республиканских средствах массовой информации и на сайте Министерства печати и информации РД.

Для победителей Конкурса учреждаются премии.

Для электронных СМИ: первая - 65 тыс. рублей, вторая - 50 тыс. рублей, третья - 35 тыс. рублей.

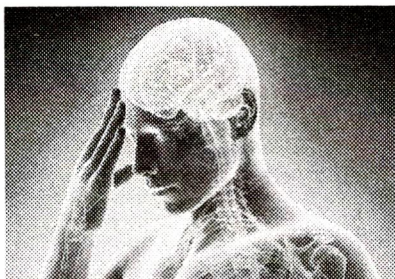
Для печатных СМИ: первая - 65 тыс. рублей, вторая - 50 тыс. рублей, третья - 35 тыс. рублей.

Награды присуждаются за систематическое глубокое и яркое освещение антиэкстремистской тематики, профессионализм и оригинальность подачи материалов.

Работы принимаются в срок до 15 ноября 2017 г. по адресу: г. Махачкала, ул. Насрутдинова 1а, Министерство печати и информации РД, 2 этаж, каб. 8, отдел по взаимодействию со СМИ, тел.: 51 03 54.

ДУЪНЪЯДИН ХАБАРАР

Зур миллион касдиз инсулт жезва

Ички квай затлар ишлемишунин карда, дуънъядин ульквейрин арада, Россияди квед лагъай чка къазва. Гъавиляй инсултди ва риктин азарар хчи хьуни туькьубл нетижаярни арадал гъизва. «Бизнес Регард» порталда кхъизвайвал, Россияда гъар йисуз 500 агъзур касдиз инсулт жезва, абурукай 35 процентди чанар гузва.

Инсан галачиз...

Британиядин алумри хуьруьн майишатдин хиле бегъерар цаз жедай ва вахчуз жедай роботрин проектрин винел квалалана. Къанни сад лагъай асирда инсандин къаришмишвал авачиз комбайнди ва тракторри чпин квалала таммарда. «Ик киле фейила, фермердин майишатар амуьк тавунни мумкин я» - къейдзава са бязи хабаррин чешмейри.

ИГИЛ-дин къалхандиз гъахъзава

Россиядин гъвадинни космосдин къуватрин куьмек галаз Сириядин армияди террористрин винел къетлен агалкъунар къазанмишнава. Акербат твар алай шегъердин районда жаллатлар

гъалкъада тунва. Дамаскдин гуьзчивилик квай сергъятар кве сефердилай аргух хъанва. Сириядин армияди цуд агъзуралди агъалияр яшамаш жезвай хуьрер жаллатларин керетрикай аздава. Гила жаллатларин гъвечи дестейриз пай хъана автобуса, бронетехникада чуьнуьх хъана чпин акси гъерекатар киле тухузва. Пальмирадин

райондани хейлин боевикар тергна. Джагъадвийрин рехъ Дейр Эз-Зор шегъердихъ фенва. И чка абурун эхирмижи магъара я.

Рекъериз дурум гузва

РИА-новостийри хабар гузвайвал, «Авто Ваз»-ди Lada Vesta SW ва Lada Vesta SW Cross маркайрин къезил улакъар акъудиз гатумда. Заводдин конвейердай сифтегъанбур атанва. Россиядин рынокда, чпин еридай абуру пуд лагъай чка къазва. Краш – тестар ва

маса синагъар киле тухвайла, абуру рекъерин гъалариз ва хутлариз лап хъсан дурум гузва. “Авто Ваздин” Президент Николай Мора хабар гайивал, тарихдиз хъфизвай йисан зулуз Lada Vesta SW Cross маса гуз эгечда. Адахъ спортивный дизайн ава. Интерьер жегъре - мичи рангаралди туькьуьрнава. Къулухъ галай сиденийра чим гъатзавайвал, конструкция эцигнава. Адан къимет, баян гузвайвал, 800 агъзур манат я.

Россиядин цийи яракъдикай...

Ракетайрин къушунрин ва Гъвадинни космосдин къуватрин (ВКС) совешаниедал Госпрограмма къабулдайла, В.Путина къейдна: “ВКС-дин яракълу къуватар цийи хуьвунихъ галаз сад яз, адан куьлгедик цийи жуьредин самолетар, верталетар, ПВО-дин комплексар акатда. Вад лагъай несилдин комплекс «Ярс» дуънъяда вичин къуватдин рекъай тешпигъ авачирди я. Адалди чи Россиядин яракълу къуватрин къушунар гъелелиг 72 процентдин таьмин я”.

Набататрин хуьрек рак азардин аксина

Илимдин къуллугъчийри Шатра ахтармишун киле тухвана. Ам Африкадин ва Европадин дигегълийри ишлемишзавай рациондиз талукъди тир. Малум хъайивал, набататрин хуьрекди хурудин ракдин азардиз виликди еримешдай рехъ атузва. Эстроген гормондихъ бедендин клеткаяр хуьдай ва абур михъи ийидай тагъсирлу къуват ава, къван. Ам набататрин чунара авай дамаррин гъалар хътин зат я.

Гъазурайди: **Валим АГЪАМУРАДОВ**

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
Муниципальное образование
«ДОКУЗПАРИНСКИЙ РАЙОН»

368750, РД, сел. Усуччай Докузпаринского района тел. №22-385,
факс (8-(87)-269)-22-337

№79

от 18 сентября 2017 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

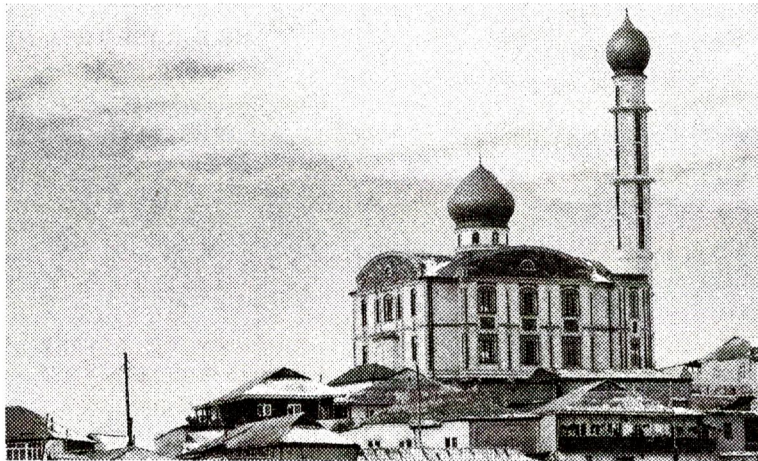
об определении места для проведения публичных мероприятий на территории МО «Докузпаринский район».

В соответствии с Федеральным законом Российской Федерации от 19.06.2004г. № 54-ФЗ «О собраниях, митингах, демонстрациях, шествиях и пикетированиях»,
постановляю:

1. Определить место для проведения публичных мероприятий, в соответствии с действующим федеральным законом, на площади перед зданием ЖКХ МО «Докузпаринский район», расположенного по адресу: с. Усуччай Докузпаринского района Республики Дагестан.
2. Опубликовать настоящее постановление в муниципальной газете «Голос Эренлара», а также на официальном сайте администрации в сети «Интернет».
3. Данное постановление вступает в силу с момента подписания.
4. Контроль над исполнением настоящего постановления оставлю за собой.

А.М. АЛИСКЕРОВ, глава МО «Докузпаринский район».

Малумат!

Гьурметлу докъузпаравияр!
23-сентябрдиз (кишдин югъ) сятдин 12:00-даз
Каракуьре хуьруьн мискИнда
алимрин межлис (мавлид) кьиле фида.
КІанибурувай иштиракиз жеда.

«Докузпара район» МО-дин Кьил А.М. Алискерова ва «Эренлардин сес» газетдин редакциядин коллективди образованиедин ветеран, лайихлу инсан ва баркаллу диде
Сиягъат Абдулселимовна
рагъметдиз финихъ галаз алакьалу яз, адан хизандиз, мукьва-кьилийриз, багърийриз башсагьлугъвал гузва.

«ГОЛОС ЭРЕНЛАРА»

2001-йисан
ноябрдилай акъатзава

Тешкилайди:
Докузпара райондин
администрация,
Дагьустан Республика

Учредитель:
Администрация Докузпаринского
района, Республика Дагестан

Кьилин редактор:
Э.А.ГЪАЖИБЕКОВ

Жавабдар секретарь:
А.Э. ЭМИРСУЛТАНОВ

Хусси корреспондентар:
Ш.О. ШАГЪБАЛАЕВ
К.Н.ФЕРЗАЛИЕВ
В.С.АГЪАМУРАДОВ
З.Э. МЕДЖИДОВА

Корректор:
Ш. ШАГЪБАЛАЕВ

Верстка авурди:
А.Э. ЭМИРСУЛТАНОВ

Чапдиз вахкай вахт: 14:00

Чапзавай вахт - 17:00

Тираж 1200

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахьун мумкин я. Макъалайрин делилрин дуьзвилини патахъай жаваб авторри чни гуда. Макъалайриз рецензия гузвач ва абур элкьвена вахкузвач. Мадни, чпин макъалайра дегшвилер тунал, кьилер дегшарунал рази тушир мухбиривай чна абур редакциядиз ракур тавун тІалабзава.

Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Дагестан

Регистрационный номер ПИ №ТУ5 - 00256 от 14 июня 2013 г.

Редакциядин, издательстводин ва типографиядин адрес:

368750, Докузпара район, Усуччай хуьр,
тел.8 (8269) 22-345
e-mail:
gadzhibekov77@mail.ru
Наш сайт: www.erenlar.ru